

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.TAR.2022/10-83
Konu: ASHİB Çeviri Çalışması (Aralık 2021)

Mersin, 6/01/2022

E-POSTA/DUYURU

Sayın Üyemiz,

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) yayımlanmış olduğu "Levrek ve Çupra Piyasası Toparlanma Yolunda" konulu raporu üyelerimizin faydalanmasını teminen Birliğimizce tercüme edilmiş olup, ekte iletilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Canan AKTAN SARI
Genel Sekreter V.

Ek: Levrek ve Çupra Piyasası Toparlanma Yolunda (2 sayfa)

Levrek ve Çipura Piyasası Toparlanma Yolunda

Zorluklarla dolu 2020 yılının ardından, levrek ve çipura piyasası toparlanma yoluna girmiş gibi gözükmektedir. Üretim miktarında düşüş yaşanan levrekte arzın kısıtlı olması beklenirken, Çipura arzının az miktarda yükselmesi beklenmektedir. İkramcılık sektörü tüketimindeki azalmanın da talep üzerinde önemli bir etkisi olmaktadır.

Üretim

Levrek yetiştiriciliğinin düşük olarak kalması beklenmekte olup, 2019 yılı seviyelerinin %10 altında gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bu durumun aksine, çipura yetiştiriciliğinin İspanya'nın kapasitesi ile birlikte Yunan üretiminden kaynaklı olarak 2021 yılında hacim olarak %5 oranında büyümesi beklenmektedir. Levrek arzındaki açık, stoklarını 2018 ve 2019'da %10 oranında ve 2020'de ek bir %10 oranında daha azaltan, küresel anlamda ana üretici olan Türkiye'deki üretimin azalmasından kaynaklanmaktadır. İspanya'daki Gloria kasırgası, İspanya'daki belli başlı levrek üretim bölgelerinde hasara yol açarak olumsuz yönde etkide bulunmuştur. İspanya'nın çipura üretimi 2019 ve 2020 arasında 5.000 ton ya da %19 oranında düşüş yaşamıştır.

Ticaret ve Piyasalar

Ana piyasalar normalliğin derecelerini çeşitlendirmeye başlamakta ve bu durum da ticarete artı yönde bir değişiklik olarak yansımaktadır. 2020 yılının üçüncü çeyreği levrek ve çipura ihracatları yönünden şansın döndüğünü göstermiş ve ikinci yarıda ihracat değer olarak neredeyse %30 oranında artış göstermiştir. O zamandan beri, küresel seviyede levrek ve çipura ithalatları istikrarlı şekilde devam etmekte, 2020 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında 2021 yılının ilk çeyreğinde değer olarak %18 daha yüksek olarak gerçekleşmiştir. İtalya, levrek ve çipura için en büyük pazar olma özelliğini korumaktadır. 2020 yılında talepte ciddi bir düşüş yaşanmış fakat ithalatlar bu tarihten beri git gide toparlanmış ve 2021 yılının ilk çeyreğinde önceki yıllarla eşit duruma gelmiştir. Virüs salgını öncesinde, levrek ve çipuranın yarısından çoğu Yunanistan'dan gelmekte idi; şu anda ise bu oran %40 civarında gerçekleşmekte ve bu durum ise büyük ölçüde düşük fiyatlı Türk ihracatı akınından kaynaklanmaktadır. İspanya, 2021 yılının ilk çeyreğinde, tüm zamanların rekorunu kırmış ve 64 milyon ABD Doları değerinde levrek ve çipura ithalatı gerçekleştirmiştir. İç üretim, levrek arzının en büyük kaynağı olma özelliğini korumaktadır fakat Gloria kasırgasının etkileri hissedilmektedir. Üretim ve tüketim arasındaki fark büyük ölçüde 2019 yılından 2020 yılına kadar 8.000 ton artış gösteren Yunanistan'dan yapılan ithalat ile doldurulmuştur.

Fiyatlar

İspanya'da levrek toptan satış fiyatları istikrarlı seyretmekte olup, 2021 Ocak ayında orta büyüklükteki balıklar için 5.21 Euro/Kg olan fiyattan Temmuz ayında 5.43 Euro/Kg fiyatına yükselmiştir. Çipura ise aynı zaman aralığında daha belirgin bir artış yaşamış ve 300 – 400 gram ağırlığındaki balıklar için 3.97 Euro/Kg fiyatından 4.87 Euro/Kg fiyatına yükselmiştir. AB çipura ortalama ithalat fiyatları 2019 yılında görülen değerlere ayna tutmaktadır, Ocak ayındaki 3.50 Euro/Kg fiyatından Temmuz ayında 4.00 Euro/Kg fiyatına yükselmiştir (Türkiye'nin AB'ye FOB İhracatı).

Gelecek Döneme Dair Tahmin

2020 yılı boyunca levrek ve çipurada genel talepleri sağlayabilmek için perakende satışlar elzem durumdayken, 2021 yılında piyasadaki değişikliklerin ne olacağı konusunda çoğu hususu turizm ve restorancılık sektörlerindeki kısıtlamalar belirleyecektir. İkramcılık sektörünün

önceki seviyelere dönmek için kat etmesi gereken uzun bir yol bulunmakta olup, önemli pazarlarda restoran satışları canlanmaktayken, turizm ayağı hala geride kalmaktadır.

Kaynak: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)

Yayın Tarihi: 26.10.2021

<https://www.fao.org/in-action/globefish/market-reports/resource-detail/en/c/1446962/>